

B.Com.
I Semester End Examination - March/April 2022

SANSKRIT 1

Text: Raghuvamsham I Canto, Grammar and Comprehension

Course Code:COM1AECSAMO1

QP Code:1108

Time: 2 Hours

Max. Marks: 60

Instructions: 1) Answer in Sanskrit / Kannada / English

2) Answer Q. Nos. I, V and VI in Sanskrit only

I. समीचीनम् उत्तरं लिखत। Select and write the correct answer.
1x10 =10

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1. कविकुलगुरुः कः ?

अ) माघः आ) भारविः इ) कालिदासः ई) वाल्मीकिः

2. जगतः पितरौ कौ ?

अ) पार्वती-परमेश्वरौ आ) रमारमेशौ इ) सूर्यचन्द्रौ ई)

सीतारामौ

3. क्षीरनिधौ इन्दुः इव रघुवंशे कः प्रसूतः ?

अ) दिलीपः आ) अगस्त्यः इ) ययातिः ई) इन्द्रः

4. मघवा सस्याय कां दुदोह ?

अ) दिवम् आ) गाम् इ) धरणीम् ई) नदीम्

5. दिलीपस्य पत्नी का ?

अ) ऊर्वशी आ) मेना इ) घृताची ई) सुदक्षिणा

6. दिलीपस्य गुरुः कः ?

अ) विश्वामित्रः आ) अगस्त्यः इ) व्यासः ई) वसिष्ठः

7. ' सुरभिः ' इति कस्याः नाम ?

अ) धेनोः आ) नद्याः इ) अप्सरसः ई) महिलायाः

8. दिलीपस्य कया विना वृद्धत्वम् आसीत् ?

अ) धनेन आ) जरसा इ) वचसा ई) सुखेन

9. रघुवंशे कति सर्गाः सन्ति ?

अ) 17 आ) 30 इ) 19 ई) 8

**BMSCW LIBRARY
QUESTION PAPER**

10. वसिष्ठस्य पत्नी का ?
अ) अनसूया आ) अरुन्धती इ) लोपामुद्रा ई) दाक्षायणी

II. द्वयोः प्रबन्धं लिखत। ಎರಡಕ್ಕಿ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ. 2x8 =16
Write an essay on any two of the following.

1. कालिदासस्य देश-काल-कृतयः ।
ಕಾಳಿದಾಸನ ದೇಶ, ಕಾಲ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳು.
Write about the place, date and works of Kalidasa.
2. दिलीपस्य राज्यभारक्रमः ।
ದಿಲೀಪನ ರಾಜ್ಯಭಾರಕ್ರಮ.
Give an account of Dileepa's administration.
3. दिलीप-वसिष्ठयोः संवादः ।
ದಿಲೀಪ ಮತ್ತು ವಸಿಷ್ಠರ ನಡುವಿನ ಸಂಭಾಷಣೆ.
Describe the dialogue between Dileepa and Vasishtha.

III. त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत।
3x3=9

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.
Translate any three shlokas and explain

1. क सूर्यप्रभवो वंशः क चाल्पविषया मतिः ।
तितीर्षुर्दुस्तरं मोहादुडुपेनास्मि सागरम् ॥
2. शैशवेऽभ्यस्तविद्यानां यौवने विषयैषिणाम् ।
वार्धके मुनिवृत्तीनां योगेनान्ते तनुत्यजाम् ॥
3. प्रजानामेव भूत्यर्थं स ताभ्यो बलिमग्रहीत् ।
सहस्रगुणमुत्स्रष्टुमादत्ते हि रसं रविः ॥
4. द्वेष्योऽपि सम्मतः शिष्टस्तस्यार्तस्य यथौषधम् ।
त्याज्यो दुष्टः प्रियोऽप्यासीदङ्गुलीवोरगक्षता ॥
5. अथाभ्यर्च्य विधातारं प्रयतौ पुत्रकाम्यया ।
तौ दम्पती वसिष्ठस्य गुरोर्जग्मतुराश्रमम् ॥

IV. वाक्यद्वयं ससन्दर्भं विवृणुत ।
2x3 = 6

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಸಂದರ್ಭ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context any two of the following sentences.

1. प्रांशुलभ्ये फले लोभाद्द्वहुरिव वामनः ।

**BMSCW LIBRARY
QUESTION PAPER**

2. स पिता पितरस्तासां केवलं जन्महेतवः ।
3. फलानुमेयाः प्रारम्भाः संस्काराः प्राक्तना इव ।
4. प्रतिबध्नाति हि श्रेयः पूज्यपूजाव्यतिक्रमः ।

V. संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत।

अ) पञ्चानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत।
5x1=5

1. वामनः	2. कर्मणाम्	3. यौवने	4. देहम्
5. प्रज्ञया	6. धनुषि	7. सेना	8. मम

आ) चतुर्णां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत। **4x1=4**

1. वन्दे	2. वक्ष्ये	3. अर्हन्ति	4. दुदोह
5. भविष्यति	6. अस्तु	7. अपठः	8. वदेत्

VI. परिच्छेदं पठित्वा अधोलिखितप्रश्नानां प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतभाषया लिखत। 2x5=10

कदाचित् देवसभायां चर्चा एवं भवति स्म - भूलोके कोऽपि पुरुषः सत्यवान् नास्ति इति। परं महामुनिः वसिष्ठः उवाच - " अस्ति एकः राजा सत्यवान् तस्य नाम हरिश्चन्द्रः इति । सः अयोध्यायाः राजा इति । तदा विश्वामित्रः उवाच - एतद् असम्भवम् इति । तदा तयोर्मध्ये विवादः अभवत् । विश्वामित्रः 'वर्षाभ्यन्तरे असत्यवादिनं हरिश्चन्द्रम् अहं दर्शयामि' इत्यवदत् । सः प्रतिज्ञापूरणाय स्वशिष्यं नक्षत्रिकम् अयोध्यां प्रति प्राहिणोत् ।

प्रश्नाः

१. कुत्र चर्चा भवति स्म ?
 २. सत्यवान् राजा कः ?
 ३. महामुनिः कः ?
 ४. कयोः मध्ये विवादः अभवत् ?
 ५. अयोध्यां प्रति कः जगाम ?
-